2011. évi CXI. törvény

az alapvető jogok biztosáról [1]

Az Országgyűlés az alapvető jogok hatékony, egységes szemléletű és legteljesebb védelmének megteremtése érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 30. cikk (5) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek feladat- és hatásköre

1. § (1) [2] Az alapvető jogok biztosa – az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatásköre mellett – az e törvényben meghatározott feladat- és hatásköröket gyakorol.

(2) Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít

a) a gyermekek jogainak,

b) az Alaptörvény *P)* cikkében meghatározott értékeknek (a továbbiakban: a jövő nemzedékek érdekei),

c) az Alaptörvény XXIX. cikkében meghatározott jogoknak (a továbbiakban: a Magyarországon élő nemzetiségek jogai), valamint

d) a leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok jogainak

a védelmére.

(3) [3] Az alapvető jogok biztosa – a civil társadalom, különösen a fogyatékossággal élő személyek és az őket képviselő szervezetek bevonásával – biztosítja a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a Fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezmény (a továbbiakban: Fogyatékosságügyi Egyezmény) 33. cikk 2. pontja szerinti független mechanizmus feladatainak teljesítését. [4]

2. § (1) [5] Az alapvető jogok biztosa áttekinti és elemzi az alapvető jogok magyarországi helyzetét, és az alapvető jogokkal összefüggő, Magyarországon történt jogsértésekről statisztikai kimutatást készít. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, valamint az oktatási jogok biztosa az alapvető jogok biztosának megkeresése alapján a statisztikai kimutatáshoz személyes adatokat nem tartalmazó összesített adatokat szolgáltat.

(2) Az alapvető jogok biztosa véleményezi a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok tervezetét, a hosszú távú fejlesztési, területrendezési és a jövő nemzedékek életminőségét egyébként közvetlenül érintő terveket és koncepciókat, valamint javaslatot tehet az alapvető jogokat érintő jogszabályok módosítására, megalkotására, illetve nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére.

---

1 Kihirdetve: 2011. VII. 26.
2 A 2011. évi CXLIII. törvény 6. § (1) szerinti szöveggel lép hatályba.
3 Megállapította: 2022. évi L. törvény 127. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
4 Lásd: 3/2023. (X. 5.) AJB utasítás.
5 Módosította: 2012. évi CLXXXVI. törvény 1. §, 2013. évi CLXXXIII. törvény 22. § (6), 2019. évi CIX. törvény 146. § a), 2020. évi CXXVII. törvény 14. § a).

(3)[1] Az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti az Alkotmánybíróságnál a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, az Alaptörvény értelmezését, valamint a kihirdetéstől számított harminc napon belül az Alaptörvény és az Alaptörvény módosítása megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények megtartásának vizsgálatát.

(4) Az alapvető jogok biztosa közreműködik a feladat- és hatáskörét érintő nemzetközi szerződések alapján készülő nemzeti jelentések előkészítésében, figyelemmel kíséri és értékeli e szerződések magyar joghatóság alá tartozó érvényesülését.

(5)[2] Az alapvető jogok biztosa elősegíti az emberi jogok érvényesülését és védelmét. Ennek során társadalmi tudatformáló, felvilágosító tevékenységet végez és együttműködik azon szervezetekkel és nemzeti intézményekkel, amelyek célja az alapvető jogok védelmének előmozdítása.

(6)[3] Az alapvető jogok biztosa ellátja a 2011. évi CXLIII. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus feladatait.

(7)[4] Az alapvető jogok biztosa az alapvető jogok tiszteletben tartása és hatékonyabb védelme érdekében javaslatot tehet az országos rendőrfőkapitánynak, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatójának, illetve az idegenrendészeti szerv főigazgatójának utasítás kiadására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére.

(8)[5] Az alapvető jogok biztosa ellátja az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (a továbbiakban: Ebktv.) meghatározott feladatokat.

3. § (1) Az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülését, és

a)[6] rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a jövő nemzedékek érdekeinek érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,

b)[7] felhívja az alapvető jogok biztosa, az érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a természetes személyek nagyobb csoportját – különösen a jövő nemzedékeket – érintő jogsértés veszélyére,

c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,

f)[8] figyelemmel kíséri a fenntartható fejlődés Országgyűlés által elfogadott stratégiájának megvalósulását,

g)[9] javaslatot tehet a jövő nemzedékek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint

h)[10] nemzetközi tevékenységével elősegíti a jövő nemzedékek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(2) Az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülését, és

---

1 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 1. §. Hatályos: 2013. XII. 19-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 2. §. Hatályos: 2013. XII. 19-től.
3 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 8. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 139. §. Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § a).
5 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 9. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
6 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
7 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
8 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
9 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
10 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 3. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.

a)[1] rendszeresen tájékoztatja az alapvető jogok biztosát, az érintett intézményeket és a nyilvánosságot a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatairól,

b)[2] felhívja az alapvető jogok biztosa, érintett intézmények és a nyilvánosság figyelmét a nemzetiségeket érintő jogsértés veszélyére,

c) az alapvető jogok biztosának hivatalbóli eljárás megindítását javasolhatja,

d) közreműködik az alapvető jogok biztosának vizsgálatában,

e) javasolhatja, hogy az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybírósághoz forduljon,

f)[3] véleményezi a Kormány társadalmi felzárkózásról szóló stratégiáját és figyelemmel kíséri a Magyarországon élő nemzetiségeket érintő célkitűzéseinek megvalósulását,

g)[4] javaslatot tehet a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő jogszabályok megalkotására, módosítására, valamint

h)[5] nemzetközi tevékenységével elősegíti a Magyarországon élő nemzetiségek érdekeivel kapcsolatos hazai intézményrendszer értékeinek bemutatását.

(3) Ha az alapvető jogok biztosának a helyettese az (1) bekezdés *a)* pontjában vagy a (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott feladatkörében tesz javaslatot arra, hogy az alapvető jogok biztosa hivatalból járjon el vagy forduljon az Alkotmánybírósághoz, az alapvető jogok biztosa köteles ennek megfelelően eljárni, vagy az elutasítás indokairól éves beszámolójában az Országgyűlést tájékoztatni.

(4)[6] Tevékenysége során az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese „a jövő nemzedékek szószólója” címet, az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese „a nemzetiségi jogok védelmezője” címet viselheti.

II. Fejezet

Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek megbízatása

2. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek megválasztása

4. § (1) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a javaslatára választja meg az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét, valamint az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét.

(2) Az alapvető jogok biztosának helyettese felett – a megbízatás létrejöttének és megszüntetésének kivételével – a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

5. § (1) Alapvető jogok biztosának és helyettesének minden olyan jogász végzettségű, az országgyűlési képviselők választásán választható magyar állampolgár megválasztható, aki az e szakaszban előírt követelményeknek megfelel.

(2) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosát azok közül a kiemelkedő tudású elméleti vagy legalább tízévi szakmai gyakorlattal rendelkező jogászok közül választja meg, akik harmincötödik életévüket betöltötték, és az alapvető jogokat érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

---

1 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 4. § (1). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
2 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 4. § (1). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
3 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
4 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
5 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 4. § (2). Hatályos: 2013. XII. 19-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 5. §. Hatályos: 2013. XII. 19-től.

(3) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a jövő nemzedékek érdekeit érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(4) Az Országgyűlés az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesét azok közül a harmincötödik életévüket betöltött jogászok közül választja meg, akik kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább tízéves szakmai gyakorlattal rendelkeznek, és a Magyarországon élő nemzetiségek jogait érintő eljárások lefolytatásában, felügyeletében vagy tudományos elméletében jelentős tapasztalatokkal rendelkeznek.

(5)[1] Nem lehet az alapvető jogok biztosa vagy helyettese az, aki a választásra irányuló javaslat megtételének időpontját megelőző négy évben országgyűlési képviselő, nemzetiségi szószóló, európai parlamenti képviselő, köztársasági elnök, a Kormány tagja, a miniszterelnök politikai igazgatója, államtitkár, önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester, nemzetiségi önkormányzat tagja, jegyző, a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagja, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendvédelmi szervek és rendvédelmi feladatot ellátó szervek hivatásos állományú tagja, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottja, párt tisztségviselője vagy alkalmazottja volt.

6. § (1) A köztársasági elnök az alapvető jogok biztosának a személyére az alapvető jogok biztosa megbízatási idejének a lejártát megelőző kilencven napon belül, de legkésőbb a megbízatási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon tesz javaslatot.

(2) Ha az alapvető jogok biztosának a megbízatása a 16. § (1) bekezdés *b)–g)* pontjában meghatározott okból szűnt meg, a köztársasági elnök a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül tesz javaslatot az alapvető jogok biztosának a személyére.

(3) Ha a javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg, a köztársasági elnök legkésőbb harminc napon belül új javaslatot tesz.

(4) Az alapvető jogok biztosának javasolt személyt az Országgyűlés – az alapvető jogok biztosa feladatkörét érintően – hatáskörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(5) Az alapvető jogok biztosa egyszer újraválasztható.

7. § (1) Az alapvető jogok biztosa a helyettesének a személyére a helyettes megbízatási idejének a lejártát megelőző kilencven napon belül, de legkésőbb a megbízatási idő lejártát megelőző negyvenötödik napon tesz javaslatot.

(2) Ha az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása a 17. § (1) bekezdés *b)–g)* pontjában meghatározott okból szűnt meg, az alapvető jogok biztosa a megbízatás megszűnésétől számított harminc napon belül tesz javaslatot az alapvető jogok biztosa helyettesének a személyére.

(2a)[2] Ha az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatása egyidejűleg szűnik meg, a helyettes személyére az újonnan megválasztott alapvető jogok biztosa a megválasztását követő harminc napon belül tesz javaslatot.

(3) Ha az alapvető jogok biztosa helyettesének javasolt személyt az Országgyűlés nem választja meg, az alapvető jogok biztosa legkésőbb harminc napon belül új javaslatot tesz.

(4) Az alapvető jogok biztosa a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének személyére vonatkozó javaslatának megtétele előtt kikéri az országos nemzetiségi önkormányzatok véleményét.

(5) Az alapvető jogok biztosa helyettesének javasolt személyt az Országgyűlésnek a helyettes feladatkörét érintően hatáskörrel rendelkező bizottsága meghallgatja.

(6) Az alapvető jogok biztosának helyettese egyszer újraválasztható.

---

1 A 2011. évi CCI. törvény 410. § (1) szerint módosított szöveggel lép hatályba. Módosította: 2012. évi XXXVI. törvény 158. § (28), 2020. évi CLII. törvény 35. §, 2022. évi IV. törvény 110. §, 2024. évi LXXII. törvény 41. § a).

2 Beiktatta: 2013. évi CCXXIII. törvény 6. §. Hatályos: 2013. XII. 19-től.

3. Összeférhetetlenség

8. § (1) Az alapvető jogok biztosának és helyettesének a megbízatása összeegyeztethetetlen minden más állami, önkormányzati, társadalmi és politikai tisztséggel vagy megbízatással.

(2)[1] Az alapvető jogok biztosa és helyettese más keresőtevékenységet nem folytathat, és egyéb tevékenységéért – a tudományos, oktatói, művészeti, szerzői jogi védelem alá eső, lektori, szerkesztői tevékenységet és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt kivéve – díjazást nem fogadhat el.

(3) Az alapvető jogok biztosa és helyettese nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, valamint gazdasági társaság személyes közreműködésre kötelezett tagja.

4. Vagyonnyilatkozat

9. §[2] (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a megválasztását követő harminc napon belül vagyonnyilatkozatot tesz. A vagyonnyilatkozatra az országgyűlési képviselők vagyonnyilatkozatára vonatkozó szabályokat – az e törvényben meghatározott eltérésekkel – kell megfelelően alkalmazni.

(2)[3] Az alapvető jogok biztosa és helyettese a vagyonnyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő – a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti – hozzátartozóinak (a továbbiakban együtt: családtag) az alapvető jogok biztosa és helyettese vagyonnyilatkozatával azonos tartalmú vagyonnyilatkozatát.

(3) A vagyonnyilatkozat-tétel elmulasztása esetén – a vagyonnyilatkozat benyújtásáig – az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatását nem gyakorolhatja, javadalmazásban nem részesül.

(4) A családtag vagyonnyilatkozata kivételével a vagyonnyilatkozat nyilvános, oldalhű másolatát – a családtag személyes adatai kivételével – az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának (a továbbiakban: Hivatal) főtitkára a Hivatal honlapján haladéktalanul közzéteszi. A vagyonnyilatkozat a honlapról az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese megbízatásának megszűnését követő egy év elteltével távolítható el.

(5) A vagyonnyilatkozatokat a Hivatal főtitkára kezeli.

(6)[4] A családtag vagyonnyilatkozatába csak az Országgyűlés összeférhetetlenségi ügyekkel foglalkozó bizottságának (a továbbiakban: összeférhetetlenségi bizottság) tagjai tekinthetnek be az alapvető jogok biztosa vagy helyettese vagyonnyilatkozatával kapcsolatos eljárás során.

(7) Az alapvető jogok biztosa vagy helyettese vagyonnyilatkozatával kapcsolatos eljárást az összeférhetetlenségi bizottság elnökénél bárki kezdeményezheti a vagyonnyilatkozat konkrét tartalmára vonatkozó olyan tényállítással, amely pontosan megjelöli a vagyonnyilatkozat kifogásolt részét és tartalmát. Ha a kezdeményezés nem felel meg az e bekezdésben foglalt követelményeknek, nyilvánvalóan alaptalan, vagy az ismételten benyújtott kezdeményezés új tényállítást vagy adatot nem tartalmaz, az összeférhetetlenségi bizottság elnöke az eljárás lefolytatása nélkül elutasítja a kezdeményezést. A vagyonnyilatkozatban foglaltak valóságtartalmát az összeférhetetlenségi bizottság ellenőrzi.

---

1 Megállapította: 2014. évi CI. törvény 78. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
2 Megállapította: 2022. évi XXXI. törvény 9. §. Hatályos: 2022. XI. 1-től.
3 Módosította: 2026. évi XXXV. törvény 46. §.
4 Végre nem hajtható módosítására lásd: 2026. évi XVIII. törvény 25. §.

(8)[1] A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás során az összeférhetetlenségi bizottság felhívására az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese köteles a saját, illetve családtagja vagyonnyilatkozatában feltüntetett vagyoni, jövedelmi és érdekeltségi viszonyokat igazoló adatokat haladéktalanul, írásban bejelenteni. Az igazoló adatokba csak az összeférhetetlenségi bizottság tagjai tekinthetnek be. Az ellenőrzés eredményéről az összeférhetetlenségi bizottság elnöke tájékoztatja az Országgyűlés elnökét, aki az összeférhetetlenségi bizottság által megállapított tényekről a soron következő ülésen tájékoztatja az Országgyűlést.

(9) Az alapvető jogok biztosa és helyettese által benyújtott igazoló adatokat a vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás lezárulását követő harmincadik napon törölni kell. A Hivatal főtitkára a volt alapvető jogok biztosa és helyettese, valamint családtagja vagyonnyilatkozatát az alapvető jogok biztosa, illetve helyettese megbízatásának a megszűnését követő egy évig őrzi.

5. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek jogállása és javadalmazása

10. § (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese az elődje megbízatásának megszűnésekor, vagy ha elődje megbízatásának megszűnését követően választották meg, a megválasztásával lép hivatalba.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a megválasztását követően az Országgyűlés előtt esküt tesz.

11. § Az alapvető jogok biztosa eljárása során független, csak a törvénynek van alárendelve, tevékenységével összefüggésben nem utasítható.

12. § (1)[2] Az alapvető jogok biztosa az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény szerinti képviselői tiszteletdíj 2,5-szeresének megfelelő illetményre jogosult.

(1a)[3] Az alapvető jogok biztosa az (1) bekezdésben meghatározott illetményen túl miniszteri juttatásra jogosult.

(2)[4] Az alapvető jogok biztosának helyettese a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 1. melléklet I. pontjában foglalt Illetménytábla szerinti helyettes államtitkári illetmény felső határának megfelelő illetményre jogosult.

(2a)[5] Az alapvető jogok biztosának helyettese a (2) bekezdésben meghatározott illetményen túl államtitkári juttatásra jogosult.

(3) Az alapvető jogok biztosát és helyettesét naptári évenként negyven munkanap szabadság illeti meg.

13. § (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottnak minősül.

(2) Az alapvető jogok biztosa és helyettese megbízatásának időtartama közigazgatási szervnél közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

6. Mentelmi jog

14. § (1) Az alapvető jogok biztosát és helyettesét az országgyűlési képviselővel azonos mentelmi jog illeti meg.

(2) A mentelmi joggal kapcsolatos eljárásra az országgyűlési képviselők mentelmi jogával kapcsolatos eljárási szabályokat kell alkalmazni.

7. Az alapvető jogok biztosának helyettesítése

---

1 Végre nem hajtható módosítására lásd: 2026. évi XVIII. törvény 25. §.
2 Megállapította: 2019. évi CIX. törvény 140. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 140. § (1). Hatályos: 2020. I. 1-től.
4 Megállapította: 2019. évi CIX. törvény 140. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től. Módosította: 2020. évi XIX. törvény 62. § a).
5 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 140. § (2). Hatályos: 2020. I. 1-től.

15. §[1] Ha az alapvető jogok biztosa akadályoztatva van, vagy e tisztség – a 16. § (1a) bekezdésében meghatározottakat ide nem értve – nincs betöltve, az alapvető jogok biztosának jogkörét az általa kijelölt, ennek hiányában a korban idősebb helyettese gyakorolja.

8. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei megbízatásának megszűnése

16. § (1) Az alapvető jogok biztosának a megbízatása megszűnik
a) a megbízatási időtartam leteltével,
b) a halálával,
c) a lemondásával,
d) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn,
e) az összeférhetetlenség kimondásával,
f) a felmentésével vagy
g) a tisztségtől való megfosztással.

(1a)[2] Ha az alapvető jogok biztosa megbízatása az (1) bekezdés *a)* pontja alapján szűnt meg, az alapvető jogok biztosát megillető jogköröket az új alapvető jogok biztosa megbízatása kezdetéig gyakorolja.

(2) Az alapvető jogok biztosa megbízatásának a megszűnését az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés *d)–g)* pontja esetében a megbízatás megszűnéséről az Országgyűlés határoz.

(3) A lemondást írásban kell közölni az Országgyűlés elnökével. Az alapvető jogok biztosának a megbízatása a lemondásában megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének a napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(4) Ha az alapvető jogok biztosa az összeférhetetlenséget a megválasztásától számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés bármely országgyűlési képviselő írásbeli indítványára – az összeférhetetlenségi bizottság véleményének a kikérése után – az indítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül dönt az összeférhetetlenség kimondásának a kérdésében. Ha az összeférhetetlenségi eljárás ideje alatt az alapvető jogok biztosa a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot megszünteti, az összeférhetetlenség megállapítását mellőzni kell.

(5) Felmentéssel szűnhet meg az alapvető jogok biztosának a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosa neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő kötelezettségeinek. A felmentést bármely országgyűlési képviselő indítványozhatja. Felmentés esetén az alapvető jogok biztosa háromhavi külön illetményre jogosult.

(6) Tisztségtől való megfosztással szűnhet meg az alapvető jogok biztosának a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosa neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő kötelezettségeinek, vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan elmulasztja, vagy a vagyonnyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl. A tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az összeférhetetlenségi bizottság indítványozhatja.

(7)[3] Ha az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerint az Integritás Hatóság jelentésében azt állapítja meg, hogy az alapvető jogok biztosa a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét elmulasztotta, illetve hogy abban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt, a tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az összeférhetetlenségi bizottság köteles indítványozni.

---

1 Módosította: 2025. évi V. törvény 14. § (2).
2 Beiktatta: 2025. évi V. törvény 14. § (1). Hatályos: 2025. IV. 25-től.
3 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 22. §. Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.

(8)[1] Ha az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerint az Integritás Hatóság jelentésében az alapvető jogok biztosának vagyonnyilatkozata kapcsán a (7) bekezdés alá nem tartozó – kizárólag adminisztratív jellegű, ugyanakkor csekély vagy elhanyagolható jelentőséget meghaladó – hiányosságot tárt fel, az összeférhetetlenségi bizottság a jelentés megállapításainak figyelembevételével az ellenőrzést haladéktalanul lefolytatja, és ha a hiányosság feltárása megalapozott, döntésében százezertől ötmillió forintig terjedő bírságot állapít meg. A bírság teljesítését úgy kell biztosítani, hogy az a központi költségvetés Alapvető Jogok Biztosának Hivatalára vonatkozó fejezete működési költségvetésének bevételét képezze.

(9)[2] Az alapvető jogok biztosa a bírságról szóló döntés írásbeli közlését követő nyolc napon belül kérheti az Országgyűléstől – a házelnökhöz benyújtott kérelemmel – a döntés hatályon kívül helyezését. A kérelemről az Országgyűlés vita nélkül, a kérelem benyújtását követő ülésén határoz, ha a kérelem legkésőbb az ülést megelőző hét utolsó munkanapján beérkezik. Ellenkező esetben az Országgyűlés a kérelemről az annak benyújtását követő második ülésén dönt.

(10)[3] Az Országgyűlés a (9) bekezdés szerinti kérelem esetén az összeférhetetlenségi bizottság döntését hatályában fenntarthatja, vagy a kérelemnek helyt adva azt hatályon kívül helyezheti.

17. § (1) Az alapvető jogok biztosa helyettesének megbízatása megszűnik

a) a megbízatási időtartam leteltével,

b) a halálával,

c) a lemondásával,

d) ha a megválasztásához szükséges feltételek már nem állnak fenn,

e) az összeférhetetlenség kimondásával,

f) a felmentésével vagy

g) a tisztségtől való megfosztással.

(2) Az alapvető jogok biztosának a helyettese megbízatásának a megszűnését az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja esetében az Országgyűlés elnöke állapítja meg. Az (1) bekezdés *d)–g)* pontja esetében a megbízatás megszűnésének kérdésében az Országgyűlés határoz.

(3) Az alapvető jogok biztosának helyettese a lemondást – az alapvető jogok biztosa útján – írásban közli az Országgyűlés elnökével. Az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása a lemondásában megjelölt napon, ennek hiányában a lemondás közlésének napján szűnik meg. A lemondás érvényességéhez elfogadó nyilatkozat nem szükséges.

(4) Ha az alapvető jogok biztosának helyettese az összeférhetetlenséget a megválasztásától számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetetlenségi ok merül fel, az Országgyűlés bármely országgyűlési képviselő írásbeli indítványára – az alapvető jogok biztosa, valamint az összeférhetetlenségi bizottság véleményének kikérése után – az indítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül dönt az összeférhetetlenség kimondásának kérdésében. Ha az összeférhetetlenségi eljárás ideje alatt az alapvető jogok biztosának helyettese a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot megszünteti, az összeférhetetlenség megállapítását mellőzni kell.

(5) Felmentéssel szűnhet meg az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása, ha neki fel nem róható okból kilencven napon túlmenően nem képes eleget tenni megbízatásából eredő feladatainak. A felmentést az alapvető jogok biztosa, valamint bármely országgyűlési képviselő indítványozhatja. Felmentés esetén az alapvető jogok biztosának helyettese háromhavi külön illetményre jogosult.

---

1 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 22. §. Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.

2 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 22. §. Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.

3 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 22. §. Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.

(6)[1] Tisztségtől való megfosztással szűnik meg az alapvető jogok biztosa helyettesének a megbízatása, ha az alapvető jogok biztosának helyettese neki felróható okból kilencven napon túlmenően nem tesz eleget megbízatásából eredő feladatainak, vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét elmulasztja, vagy a vagyonnyilatkozatban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közöl. A tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az alapvető jogok biztosa vagy az összeférhetetlenségi bizottság indítványozhatja.

(7)[2] Ha az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerint az Integritás Hatóság jelentésében azt állapítja meg, hogy az alapvető jogok biztosa helyettese a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségét elmulasztotta, illetve hogy abban lényeges adatot, tényt szándékosan valótlanul közölt, a tisztségtől való megfosztást az arra alapot adó okok vizsgálatát követően az alapvető jogok biztosa vagy az összeférhetetlenségi bizottság köteles indítványozni.

(8)[3] Ha az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló törvény rendelkezései szerint az Integritás Hatóság jelentésében az alapvető jogok biztosa helyettese vagyonnyilatkozata kapcsán a (7) bekezdés alá nem tartozó – kizárólag adminisztratív jellegű, ugyanakkor csekély vagy elhanyagolható jelentőséget meghaladó – hiányosságot tárt fel, a jelentés megállapításainak figyelembevételével az ellenőrzést a (7) bekezdés szerinti bizottság haladéktalanul lefolytatja, és ha a hiányosság feltárása megalapozott, döntésében százezertől ötmillió forintig terjedő bírságot állapít meg. A bírság teljesítését úgy kell biztosítani, hogy az a központi költségvetés Alapvető Jogok Biztosának Hivatalára vonatkozó fejezete működési költségvetésének bevételét képezze.

(9)[4] Az alapvető jogok biztosa helyettese a bírságról szóló döntés írásbeli közlését követő nyolc napon belül kérheti az Országgyűléstől – a házelnökhöz benyújtott kérelemmel – a döntés hatályon kívül helyezését. A kérelemről az Országgyűlés vita nélkül, a kérelem benyújtását követő ülésén határoz, ha a kérelem legkésőbb az ülést megelőző hét utolsó munkanapján beérkezik. Ellenkező esetben az Országgyűlés a kérelemről az annak benyújtását követő második ülésén dönt.

(10)[5] Az Országgyűlés a (9) bekezdés szerinti kérelem esetén a bizottság döntését hatályában fenntarthatja, vagy a kérelemnek helyt adva azt hatályon kívül helyezheti.

III. Fejezet

Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései

9. Az alapvető jogok biztosának eljárása

18. § (1) Az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint
a) közigazgatási szerv,
b) helyi önkormányzat,
c) nemzetiségi önkormányzat,
d) kötelező tagság alapján működő köztestület,
e) a Magyar Honvédség,
f)[6] rendvédelmi szerv vagy polgári nemzetbiztonsági szolgálat,
g) közigazgatási jogkörben eljáró egyéb szerv e jogkörében,

1 Megállapította: 2026. évi XVIII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
2 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
3 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
4 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
5 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
6 Módosította: 2024. évi LXXII. törvény 41. § b).

h)[1] nyomozó hatóság, az ügyészség nyomozást végző szerve, a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal,

i) közjegyző,

j)[2]

k) önálló bírósági végrehajtó vagy

l) közszolgáltatást végző szerv

(a továbbiakban együtt: hatóság) tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár (a továbbiakban együtt: visszásság), feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási pert – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.[3]

(2) Közszolgáltatást végző szerv – függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik –

a) az állami vagy önkormányzati feladatot ellátó, illetve e feladat ellátásában közreműködő szerv,

b) a közüzemi szolgáltató,

c) az egyetemes szolgáltató,

d) az állami vagy európai uniós támogatás nyújtásában vagy közvetítésében közreműködő szervezet,

e) a jogszabályban közszolgáltatásként megjelölt tevékenységet végző szervezet, valamint

f) a jogszabályban előírt, kötelezően igénybeveendő szolgáltatást nyújtó szervezet.

A közszolgáltatást végző szerv kizárólag e tevékenységével összefüggésben vizsgálható.

(3) Az alapvető jogok biztosa nem vizsgálhatja

a)[4] – a 2. § (3) bekezdésében foglaltakat ide nem értve – az Országgyűlés,

b) a köztársasági elnök,

c) az Alkotmánybíróság,

d) az Állami Számvevőszék,

e) a bíróság, valamint

f) az ügyészség nyomozást végző szerve kivételével az ügyészség

tevékenységét.

(3a)[5] Az alapvető jogok biztosa nem vizsgálhatja a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal vádképviseleti tevékenységét.

(4) Az alapvető jogok biztosa a hatóságok tevékenysége során felmerült, az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathat. A hivatalból indított eljárás természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érintő visszásság kivizsgálására vagy egy alapvető jog érvényesülésének átfogó vizsgálatára irányulhat.

(5)[6] Ha az ügyben jogerős vagy véglegessé vált közigazgatási határozat született, az alapvető jogok biztosához ennek közlésétől számított egy éven belül lehet beadvánnyal fordulni.

(6) Az alapvető jogok biztosának a vizsgálati lehetősége az 1989. október 23-át követően indult eljárásokra terjed ki.

(7)[7] Az alapvető jogok biztosa nem járhat el olyan ügyben, amelyben a határozat ellen közigazgatási per indult, vagy amelyben jogerős bírósági határozat született.

(8) A beadványt benyújtó személy kilétét az alapvető jogok biztosa csak akkor fedheti fel, ha ennek hiányában a vizsgálat nem lenne lefolytatható. Ha a beadványt benyújtó személy kéri, kilétét az alapvető jogok biztosa nem fedheti fel. Az alapvető jogok biztosához fordulása miatt senkit sem érhet hátrány.

---

1 Megállapította: 2026. évi XXXIV. törvény 178. § (1). Hatályos: 2026. VII. 29-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi LXXXI. törvény 23. §. Hatálytalan: 2020. I. 1-től.
3 Módosította: 2017. évi L. törvény 365. § a).
4 Megállapította: 2013. évi CXXXI. törvény 10. § (2). Hatályos: 2013. VIII. 1-től.
5 Beiktatta: 2026. évi XXXIV. törvény 178. § (2). Hatályos: 2026. VII. 29-től.
6 Módosította: 2017. évi L. törvény 365. § b).
7 Módosította: 2017. évi L. törvény 365. § c).

19. § Az alapvető jogok biztosának eljárása ingyenes, a vizsgálat költségeit a Hivatal előlegezi és viseli.

20. § (1) Az alapvető jogok biztosa a hozzá benyújtott beadvány alapján – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – vizsgálatot folytat, és az e törvényben meghatározott intézkedést alkalmazza.

(2) Az alapvető jogok biztosa a beadványt elutasítja, ha

a) az nem felel meg a 18. § (1) bekezdésében, (3) bekezdésében vagy (5)–(7) bekezdésében meghatározott feltételeknek,

b) az nyilvánvalóan alaptalan,

c) az ismételten előterjesztett, és érdemben új tényt, adatot nem tartalmaz, vagy

d) a beadvány előterjesztője kérte, hogy kilétét ne fedjék fel, és anélkül a vizsgálat nem folytatható le.

(3) Az alapvető jogok biztosa a beadványt elutasíthatja, ha

a) azt névtelenül nyújtották be, vagy

b) megítélése szerint a beadványban szereplő visszásság csekély jelentőségű.

(4) A beadvány elutasítását minden esetben indokolni kell. Az alapvető jogok biztosa a beadvány elutasításáról a beadványtevőt értesíti.

(5) Az alapvető jogok biztosa a hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadványt – a beadványtevő egyidejű értesítése mellett – az arra hatáskörrel rendelkező szervhez átteszi, ha a rendelkezésére álló adatok alapján a hatáskörrel rendelkező szerv kiléte megállapítható. Ha az alapvető jogok biztosa hatáskörébe nem tartozó ügyre vonatkozó beadvány alapján az alapvető jogok biztosa azt állapítja meg, hogy az ügyben bírósági eljárás kezdeményezésének van helye, erről a beadványtevőt értesíti.

10. Az alapvető jogok biztosának vizsgálata

21. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálata során

a) a vizsgált hatóságtól az általa lefolytatott eljárással, illetve az eljárás elmulasztásával kapcsolatban adatokat és felvilágosítást kérhet, valamint a keletkezett iratokról másolat készítését kérheti,

b) vizsgálat lefolytatására kérheti fel a vizsgált hatóság vezetőjét, felügyeleti szervének vezetőjét, vagy az annak lefolytatására a jogszabály által egyébként feljogosított szerv vezetőjét,

c) közmeghallgatáson részt vehet, valamint

d) helyszíni ellenőrzést folytathat.

(2) Az alapvető jogok biztosának az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott megkeresésének az alapvető jogok biztosa által megállapított határidőn belül eleget kell tenni. A határidő nem lehet rövidebb tizenöt napnál.

22. § (1) A helyszíni ellenőrzés során az alapvető jogok biztosa vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársa

a) – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a vizsgált hatóság helyiségeibe beléphet,

b)[1] a vizsgált üggyel összefüggésbe hozható összes iratba betekinthet, azokról másolatot, kivonatot készíthet, és

c) a vizsgált hatóság bármely munkatársát meghallgathatja.

1 A 2011. évi CXLIII. törvény 7. § a) szerint módosított szöveggel lép hatályba.

(2)[1] Az alapvető jogok biztosának vagy a felhatalmazása alapján a vizsgálatot végző munkatársának a helyszíni ellenőrzés során a honvédelmi szervezet, a rendvédelmi szerv, a polgári nemzetbiztonsági szolgálat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szerve, valamint bűnügyi főigazgatósága és annak a NAV nyomozóhatósági feladatokat ellátó területi szerve működésére szolgáló területre történő belépésének, tartózkodásnak és kilépésének rendjét a honvédelemért felelős miniszter, a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter, a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt irányító miniszter határozza meg.

(3) A vizsgált hatóság helyiségébe való belépést szabályozó jogszabály a helyszíni ellenőrzést érdemben nem akadályozhatja.

(4) A vizsgált hatóság munkatársa a meghallgatás során a válaszadást megtagadhatja, ha

a) az a személy, akit az alapvető jogok biztosa vizsgálatának az alapját képező beadvány érint, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozója, vagy

b) a válaszadás során magát vagy a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben.

23. § (1) Az alapvető jogok biztosa a Magyar Honvédséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a Magyarország védelmét szolgáló, honvédelmi szempontból kiemelkedő fontosságú találmányra, gyártmányra, védelmi beruházásra, valamint a védelmi képesség fejlesztésére vonatkozó olyan iratba, amelyből azok lényege megismerhető,

b) a Magyar Honvédség hadrendje hadrendi kivonatát seregtestszintig bezárólag tartalmazó, valamint a hadászati anyagi készletek megalakítására, fenntartására és széttelepítésére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba,

c) a Magyar Honvédség különleges jogrend időszakában történő alkalmazására vonatkozó terveket tartalmazó iratba,

d) az állami és a katonai felsővezetés védett vezetési rendszerére vonatkozó iratba,

e) a Magyar Honvédség harckészültségi, riasztási és értékesítési rendszerével kapcsolatos iratba, a mozgósítási készségről, a hadrafoghatóság szintjéről szóló összesített iratba, valamint a katonai területek, a velük azonos vagy magasabb szintű katonai szervezetek összesített harckészültségi terveibe és az ehhez kapcsolódó, az egész szervezetre vonatkozó iratba,

f) a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium és a Magyar Honvédség híradása megszervezésének összesített tervébe, a rendszeresített vagy alkalmazott különleges információvédelmi eszközök kulcs- és egyéb dokumentációiba,

g) a Magyar Honvédség részletezett költségvetési, számítási, fejlesztési anyagába,

h) nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, valamint a haditechnikai eszközök azon adataiba, amit a nemzetközi együttműködésben részt vevő felek kölcsönösen „Szigorúan titkos!” minősítési szintű adatnak minősítettek, valamint

i) a hadászati felderítés eszközeire, azok működésére vonatkozó iratba, valamint a Magyar Honvédség felderítés elleni védelmére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba.

(2) Az alapvető jogok biztosa a nemzetbiztonsági szolgálatokat érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) a nemzetbiztonsági szolgálatokkal együttműködő magánszemélyek azonosítására szolgáló nyilvántartásba,

b) a nemzetbiztonsági szolgálatok által titkos információgyűjtésre használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba,

c) a rejtjeltevékenységgel és kódolással kapcsolatos iratba,

d) a nemzetbiztonsági szolgálatok objektumaival és állományával kapcsolatos biztonsági dokumentumokba,

1 Megállapította: 2024. évi LXXII. törvény 39. §. Hatályos: 2025. III. 1-től.

e) a biztonsági okmányvédelemmel és technológiai ellenőrzéssel kapcsolatos iratba,

f) olyan iratba, amelynek megismerése az információforrás azonosítását lehetővé tenné, valamint

g) olyan iratba, amelynek megismerése a nemzetbiztonsági szolgálatok külföldi partnerszolgálatok irányában vállalt kötelezettségeit sértené.

(3) Az alapvető jogok biztosa a rendőrséget érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) más országok rendőri szervével, nemzetközi szervezettel kötött nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, a nemzetközi együttműködés során hozott együttes intézkedésbe és az együttműködés során keletkezett, a rendőrség valamely szerve rendelkezésére bocsátott adatokba, információkba, amennyiben a szerződő felek azok minősített adatként történő védelmét kérik,

b) a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó azon minősített megállapodásokba, amelyek a nemzetközi szervezett bűnözés (ideértve a kábítószer-kereskedelmet, a pénzmosást és a terrorcselekményeket) felderítésére és a cselekmények megelőzésére vonatkozó konkrét kötelezettségvállalást tartalmazzák,

c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a rendőrséggel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,

d) a rendőrség által védett objektumok, valamint a rendőrség által védett személyek őrzés-védelmi terveibe, a védelmi berendezésekre, őrségekre, őrhelyekre vonatkozó dokumentációkba, leírásokba,

e) a rendőrséggel titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri,

f)[1] a rendőrség által titkos információgyűjtés folytatása vagy leplezett eszközök alkalmazása érdekében használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő dokumentumba,

g) a rendőrség rejtjeles híradásával kapcsolatos iratba, valamint a kormányzati célú frekvencia nyilvántartásával kapcsolatos összesített adatokat tartalmazó iratba,

h)[2] a büntetőeljárásról szóló törvény alapján zártan kezelt ügyiratokba, valamint

i) a Magyar Honvédséggel, a nemzetbiztonsági szolgálatokkal kötött együttműködési megállapodásba, amelyet a felek „Szigorúan titkos!” minősítési szintű adatnak minősítettek.

(4) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szerveit és bűnügyi főigazgatóságát érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a) más országok vámszerveivel, nemzetközi szervezettel kötött nemzetközi együttműködési megállapodásba és tervbe, a nemzetközi együttműködés során hozott együttes intézkedésbe és az együttműködés során keletkezett, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve rendelkezésére bocsátott adatokba, információkba, amennyiben a szerződő felek azok minősített adatként történő védelmét kérik,

b) a nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó azon minősített megállapodásokba, amelyek a nemzetközi szervezett bűnözés (ideértve a kábítószer-kereskedelmet, a pénzmosást és a terrorcselekményeket) felderítésére és a cselekmények megelőzésére vonatkozó konkrét kötelezettségvállalást tartalmazzák,

c) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2) bekezdésben meghatározott adatot tartalmazó iratba,

d) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által védett objektumok és személyek őrzésvédelmi terveibe, a védelmi berendezésekre, őrségekre, őrhelyekre vonatkozó dokumentációkba, leírásokba,

e) a rejtjeles híradással kapcsolatos iratba, valamint a kormányzati célú frekvencia nyilvántartásával kapcsolatos összesített adatot tartalmazó iratba,

---

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 290. § b).

2 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 290. § c), 291. § a).

f) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szervével titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri,

g)[1] a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve által titkos információgyűjtés folytatása vagy leplezett eszközök alkalmazása érdekében használt eszközök és módszerek működésének és működtetésének műszaki-technikai adatait tartalmazó vagy az azokat alkalmazó személyek azonosítását lehetővé tevő iratba,

h) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal érintett szerve által végzett felderítés eszközeire, működésére vonatkozó összesített adatokat tartalmazó iratba, valamint

i)[2] az adóügyi jelzések védelmével kapcsolatban a Nemzeti Adó- és Vámhivatal feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve által alkalmazott módszerek adataiba, valamint a nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára, az ellenőrzési tervekre, a megfigyelésekre és a körözések elrendelésére, illetve a katonai ügyekre vonatkozó adatokat tartalmazó iratba.

(5) Az alapvető jogok biztosa az ügyészség nyomozást végző szervét érintő vizsgálata során nem tekinthet be

a)[3] a büntetőeljárásról szóló törvény alapján zártan kezelt ügyiratokba,

b) az ügyészség nyomozást végző szervének titkos információgyűjtése során keletkezett iratba,

c)[4] az ügyészség nyomozást végző szervének a titkos információgyűjtés folytatására, illetve a leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervekkel történő együttműködésével kapcsolatos, és az abból származó vagy arra vonatkozó minden, a (2)–(4) bekezdésben a titkos információgyűjtést folytató, illetve leplezett eszközt alkalmazó szervekkel kapcsolatban meghatározott iratba,

d) a rendőrséggel titkosan együttműködő magánszemélyek azonosítását lehetővé tevő iratba, kivéve, ha a jogsérelem az együttműködő személyt érte, és a kivizsgálást maga kéri.

(5a)[5] Az (5) bekezdés megfelelően alkalmazandó a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal nyomozási tevékenységét érintő vizsgálatra.

(6) Az alapvető jogok biztosa a Nemzeti Biztonsági Felügyeletnek a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott feladatait érintő vizsgálata során nem tekinthet be a rejtjeltevékenység szakirányításával és hatósági engedélyezésével, felügyeletével kapcsolatos iratba.

(7) Ha az alapvető jogok biztosa az ügy teljes körű feltárása érdekében az (1)–(6) bekezdésben meghatározott iratok megvizsgálását is szükségesnek tartja, a feladatkörrel rendelkező minisztertől kérheti azok megvizsgálását. A feladatkörrel rendelkező miniszter köteles az alapvető jogok biztosa által megkívánt vizsgálatot elvégezni vagy elvégeztetni, és a vizsgálat eredményéről az alapvető jogok biztosát az általa megállapított határidőn belül tájékoztatni. A határidő nem lehet rövidebb harminc napnál.

24. § (1) Ha alappal tehető fel, hogy az alapvető jogok biztosa intézkedésének késedelme esetén természetes személyek nagyobb csoportjának alapvető jogai súlyosan sérülnének, az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján vizsgálatot végző munkatársa a jogsérelem veszélyét a vizsgált hatóság vezetőjének jelezheti, egyidejűleg az alapvető jogok biztosának az intézkedését kezdeményezi. A jelzést az ügyiraton rögzíteni kell.

---

1 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 290. § b).
2 Megállapította: 2016. évi LXVIII. törvény 166. §. Hatályos: 2017. VII. 1-től.
3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 290. § c), 291. § a).
4 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 289. § (1). Hatályos: 2018. VII. 1-től.
5 Beiktatta: 2026. évi XXXIV. törvény 179. §. Hatályos: 2026. VII. 29-től.

(2)[1] Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során olyan körülményt észlel, amelyből a kényszerintézkedés elrendelésének jogszerűtlenségére lehet következtetni, erről a legfőbb ügyész útján haladéktalanul értesíti az ügyészséget, illetve a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal által elrendelt kényszerintézkedés esetén a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatalt. Ha a kényszerintézkedést az ügyészség vagy a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal rendelte el, az alapvető jogok biztosa a bíróságot is értesíti.

25. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálatainak lefolytatása, illetve a vizsgálat megtervezése érdekében a vizsgált hatóság, a vizsgált hatóság vezetője, a vizsgált hatóság felügyeleti szervének vezetője, a kért vizsgálat lefolytatására jogszabály által egyébként feljogosított szerv vezetője, valamint a vizsgált hatóság munkatársa a 21. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben az alapvető jogok biztosával együttműködik.

(2) Ha a vizsgált hatóság az együttműködéssel kapcsolatos kötelezettségét megalapozott indok nélkül nem vagy késedelmesen teljesíti, az alapvető jogok biztosa e tényt jelentésében rögzíti, és azt az éves beszámolójában külön kiemeli.

26. § (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálatainak lefolytatása érdekében az e törvény szerint hatóságnak nem minősülő szervezet vagy személy, valamint a vizsgálattal nem érintett hatóság közreműködésre köteles.

(2) Az alapvető jogok biztosa az általa vizsgált ügyben a közreműködésre köteles szervezettől vagy személytől, illetve a szervezet munkatársától írásbeli magyarázatot, nyilatkozatot, felvilágosítást vagy véleményt kérhet.

(3) Ha a közreműködésre kötelezett szervezet vagy személy a közreműködéssel kapcsolatos kötelezettségét megalapozott indok nélkül nem vagy késedelmesen teljesíti, az alapvető jogok biztosa e tényt jelentésében rögzíti, és azt az éves beszámolójában külön kiemeli.

27. § (1) Az alapvető jogok biztosa eljárása során az annak lefolytatásához szükséges mértékben kezelheti mindazokat a személyes adatokat, valamint törvény által védett titoknak és hivatás gyakorlásához kötött titoknak minősülő adatokat, amelyek a vizsgálattal összefüggnek, illetve amelyek kezelése a vizsgálat eredményes lefolytatása érdekében szükséges.

(2) Az alapvető jogok biztosa vizsgálata során a vizsgálat lefolytatásához szükséges minősített adatokat megismerheti, arról kivonatot és másolatot készíthet, és a minősített adatot birtokában tarthatja.

(3) Az alapvető jogok biztosának a vizsgálata során beszerzett iratok és tárgyi bizonyítási eszközök nem nyilvánosak.

(4)[2]

28. § (1) Az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket.

(2) Az alapvető jogok biztosának a jelentése nyilvános. A nyilvánosságra hozott jelentés nem tartalmazhat személyes adatot, minősített adatot, a törvény által védett titkot és hivatás gyakorlásához kötött titkot.

(3)[3] Az alapvető jogok biztosának a titkos információgyűjtés folytatására vagy a leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervek e tevékenységével kapcsolatos vizsgálatáról készült jelentése nem tartalmazhat olyan adatot, amelyből az adott ügyben folytatott titkos információgyűjtésre vagy a leplezett eszközök alkalmazására lehetne következtetni.

(4) Az alapvető jogok biztosának a beadványt elutasító döntésével, valamint a jelentésével szemben jogorvoslatnak nincs helye.

29. § Az alapvető jogok biztosa a lefolytatott vizsgálat eredményéről, illetve esetleges intézkedéséről a beadványtevőt értesíti.

---

1 Megállapította: 2026. évi XXXIV. törvény 180. §. Hatályos: 2026. VII. 29-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2016. évi CXXI. törvény 69. § (3). Hatálytalan: 2017. I. 1-től.
3 Megállapította: 2017. évi CXCVII. törvény 289. § (2). Hatályos: 2018. VII. 1-től.

30. § Az alapvető jogok biztosa az általa lefolytatott vizsgálatok szakmai szabályait és módszereit normatív utasításban határozza meg.

11. Az alapvető jogok biztosának intézkedései

31. § (1) Ha az alapvető jogok biztosa a lefolytatott vizsgálat alapján arra a megállapításra jut, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság fennáll, annak orvoslására – a vizsgált hatóság egyidejű tájékoztatása mellett – ajánlást tehet a vizsgált hatóság felügyeleti szervének. A felügyeleti szerv az ajánlás tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az ajánlás kézhezvételétől számított harminc napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(2) Ha a felügyeleti szerv az ajánlásban foglaltakkal nem értett egyet, az erre vonatkozó közlés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az alapvető jogok biztosa tájékoztatja a felügyeleti szervet az ajánlás fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról.

(3) Ha az alapvető jogok biztosa az ajánlást módosítja, azt a megteendő intézkedések szempontjából új ajánlásnak kell tekinteni.

(4) Ha a vizsgált hatóságnak nincs felügyeleti szerve, az alapvető jogok biztosa a vizsgált hatóság számára tesz ajánlást.

32. § (1) Ha a rendelkezésre álló adatok szerint az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot a vizsgált hatóság saját hatáskörben meg tudja szüntetni, az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti a vizsgált hatóság vezetőjénél a visszásság orvoslását. Az ilyen kezdeményezés rövid úton – távbeszélőn, szóban vagy elektronikus levélben – is történhet, ez esetben a kezdeményezés időpontját, módját és lényegét az ügyiraton kell rögzíteni.

(2) A vizsgált hatóság a kezdeményezés tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül, környezetet károsító tevékenység esetén haladéktalanul tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

(3) Ha a vizsgált hatóság a kezdeményezéssel nem ért egyet, – a 31. § (4) bekezdésében meghatározott hatóság kivételével – a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles azt véleményével ellátva felügyeleti szervéhez felterjeszteni. A felügyeleti szerv a felterjesztés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az alapvető jogok biztosát értesíteni.

(4) A felügyeleti szerv, illetve az alapvető jogok biztosa további eljárására a 31. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak megfelelően irányadóak azzal, hogy az alapvető jogok biztosa arról értesíti a felügyeleti szervet, hogy a kezdeményezést változatlan vagy módosított formában ajánlásként tartja-e fenn.

33. § (1)[1] Az alapvető jogok biztosa a feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében a legfőbb ügyész útján kezdeményezheti az ügyész fellépését. Az ügyész a fellépés kezdeményezésével kapcsolatos álláspontjáról, esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(1a)[2] Az alapvető jogok biztosa a feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében a Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal fellépését is kezdeményezheti. A Nemzeti Vagyonvisszaszerzési és Vagyonvédelmi Hivatal a fellépés kezdeményezésével kapcsolatos álláspontjáról, esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(2)[3] Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során alapvető joggal összefüggő visszásságot nem állapít meg, de jogszabálysértésre utaló körülményt észlel, a beadványt a legfőbb ügyész útján megküldheti az ügyésznek.

---

1 A 2011. évi CCI. törvény 408. § szerinti szöveggel lép hatályba.
2 Beiktatta: 2026. évi XXXIV. törvény 181. §. Hatályos: 2026. VII. 29-től.
3 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 291. § b).

(3)[1] Az alapvető jogok biztosa a környezet állapotával összefüggő közigazgatási döntés elleni közigazgatási per során a perben beavatkozóként részt vehet.

34. § Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározottak szerint az Alkotmánybírósághoz fordulhat.

34/A. §[2] (1)[3] Ha az alapvető jogok biztosa a vizsgálata során észleli, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése okozza, kezdeményezheti az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát.

(2)[4]

35. § (1)[5] Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során bűncselekmény gyanúját észleli, büntetőeljárást kezdeményez az annak megindítására jogosult szervnél. Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során szabálysértés vagy fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját észleli, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást kezdeményez a szabálysértési, illetve a fegyelmi eljárás lefolytatására jogosult szervnél.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szerv az eljárás megindításával kapcsolatos álláspontjáról – törvény eltérő rendelkezése hiányában – harminc napon belül, az eljárás eredményéről pedig az annak befejezését követő harminc napon belül tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

36. § Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során a személyes adatok védelméhez, illetve a közérdekű vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való joggal összefüggő visszásságot észlel, bejelentéssel fordul a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz.

37. § Ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését. A megkeresett szerv állásfoglalásáról, illetve esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

38. § (1) Ha a vizsgált hatóság vagy felügyeleti szerve az érdemi állásfoglalás kialakítását, és az annak megfelelő intézkedés megtételét elmulasztja, vagy az alapvető jogok biztosa az állásfoglalással, a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az ügyet az éves beszámoló keretében az Országgyűlés elé terjeszti, és – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – kérheti, hogy az ügyet az Országgyűlés vizsgálja ki. Ha megállapítása szerint a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti, indítványozhatja, hogy az Országgyűlés az adott kérdés megtárgyalását már az éves beszámolót megelőzően tűzze napirendre. A napirendre tűzés kérdésében az Országgyűlés dönt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha az alapvető jogok biztosa a 34. §-ban meghatározott intézkedést tette, illetve a 37. §-ban meghatározott esetben az Országgyűlést kereste meg, az alapvető jogok biztosa az intézkedését, illetve a megkeresett szerv intézkedését vagy annak elmulasztását az éves beszámolóban jelzi.

---

1 Módosította: 2017. évi L. törvény 365. § d).
2 Beiktatta: 2012. évi CCXI. törvény 72. § (1). Hatályos: 2013. I. 1-től.
3 Módosította: 2019. évi CXXVII. törvény 50. § a).
4 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CXXVII. törvény 50. § b). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.
5 Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 290. § e).

(3) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha a visszásság feltárása minősített adatot érintene, az ügyet az alapvető jogok biztosa éves beszámolójával egyidejűleg, vagy – ha a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti – az éves beszámolót megelőzően, a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott minősítési szintű jelentésben az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottsága elé terjeszti. A napirendre tűzés kérdéséről a bizottság zárt ülésen dönt.

11/A.[1] A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvénnyel összefüggő feladatok[2]

38/A. §[3] (1) Az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti közérdekű bejelentéseknek a 18. § (1) bekezdés *a)–k)* pontja szerinti hatóságok általi kezelésének gyakorlatát, valamint kérelemre az egyes közérdekű bejelentések megfelelő intézését.

(2) Az alapvető jogok biztosa vizsgálja a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerek működésének a gyakorlatát, valamint kérelemre az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerben megtett bejelentések megfelelő intézését.

38/B. §[4] Az alapvető jogok biztosa gondoskodik a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszerének üzemeltetéséről.

38/C. §[5] (1) A közérdekű bejelentő az általa vélelmezett visszásság orvoslása érdekében beadvánnyal fordulhat az alapvető jogok biztosához, ha

a) a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti eljárásra jogosult szerv (a továbbiakban: eljárásra jogosult szerv) a közérdekű bejelentést megalapozatlannak nyilvánítja,

b) a közérdekű bejelentő a vizsgálat eredményével nem ért egyet, vagy

c) a közérdekű bejelentő álláspontja szerint az eljárásra jogosult szerv a közérdekű bejelentést nem vizsgálta ki teljes körűen.

(2) Az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tevő az általa vélelmezett visszásság orvoslása érdekében beadvánnyal fordulhat az alapvető jogok biztosához az (1) bekezdésben meghatározott esetekben, illetve ha a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti, az elkülönített visszaélés-bejelentési rendszerre vonatkozó szabályokat nem tartották meg.

38/D. §[6] A Hivatal a közérdekű bejelentések közvetlen vizsgálatával kapcsolatos feladatokat ellátó munkatársai – ha az minősített adat kezelésével jár együtt – nemzetbiztonsági ellenőrzés hatálya alá tartozó álláshelyen és személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezve látják el e feladataikat.

11/B.[7] A nemzetbiztonsági ellenőrzés és az egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásának vizsgálata[8]

---

1 Beiktatta: 2013. évi CLXV. törvény 21. § (1). Hatályos: 2014. I. 1-től.
2 Megállapította: 2023. évi XXV. törvény 67. §. Hatályos: 2023. VII. 24-től.
3 Megállapította: 2023. évi XXV. törvény 68. §. Hatályos: 2023. VII. 24-től.
4 Megállapította: 2023. évi XXV. törvény 68. §. Hatályos: 2023. VII. 24-től.
5 Megállapította: 2023. évi XXV. törvény 68. §. Hatályos: 2023. VII. 24-től.
6 Beiktatta: 2013. évi CLXV. törvény 21. § (1). Módosította: 2020. évi XIX. törvény 62. § b), 2025. évi CXXVIII. törvény 19. § a).
7 Beiktatta: 2014. évi CIX. törvény 46. §. Hatályos: 2015. II. 1-től.
8 Módosította: 2025. évi CXXVIII. törvény 19. § b).

38/E. §[1] (1)[2] Az alapvető jogok biztosa a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározottak szerint vizsgálja a nemzetbiztonsági ellenőrzés és az egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárása elrendelését és lefolytatását az alapvető jogokkal összefüggő visszásság megállapítása érdekében.

(2) Az alapvető jogok biztosának e címben rögzített eljárására a 23. § (2) bekezdésében rögzített korlátozások nem terjednek ki, ha az irat megismerése az eljárás eredményes lefolytatása érdekében elengedhetetlenül szükséges.

(3)[3] A Hivatal nemzetbiztonsági ellenőrzés vagy egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásával összefüggő feladatokat ellátó munkatársai nemzetbiztonsági ellenőrzés hatálya alá tartozó álláshelyen és személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezve látják el e feladataikat.

12. Kivételes vizsgálat

39. § (1) Ha a beadvány alapján feltehető, hogy – a 18. § (3) bekezdésben megjelölt szervek kivételével – a hatóságnak nem minősülő szervezet tevékenysége vagy mulasztása természetes személyek nagyobb csoportjának alapvető jogait súlyosan sérti, az alapvető jogok biztosa kivételesen eljárhat (a továbbiakban: kivételes vizsgálat).

(2)[4] A kivételes vizsgálatra a 18. § (5)–(8) bekezdését, a 19. §-t, a 20. §-t, a 27. § (1) és (3) bekezdését, a 28–30. §-t és a 34–37. §-t kell alkalmazni.

(3) A kivételes vizsgálat lefolytatása érdekében a hatóságnak nem minősülő szervezet együttműködésre köteles.

(4) Az alapvető jogok biztosa a hatóságnak nem minősülő szervezettől – a kivételes vizsgálat lefolytatása céljából – írásbeli magyarázatot, nyilatkozatot, felvilágosítást vagy véleményt kérhet. Környezetet károsító tevékenység esetén az alapvető jogok biztosa helyszíni ellenőrzést folytathat.

(5) Az alapvető jogok biztosa a kivételes vizsgálat eredménye alapján a hatáskörrel rendelkező hatóság eljárását kezdeményezheti. A hatóság a kezdeményezés alapján az eljárást haladéktalanul megindítja.

III/A. Fejezet[5]

Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései a nemzeti megelőző mechanizmus keretében[6]

39/A. §[7] Ha az alapvető jogok biztosa a 2011. évi CXLIII. törvénnyel kihirdetett, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyve (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) 3. cikke szerinti nemzeti megelőző mechanizmus (a továbbiakban: nemzeti megelőző mechanizmus) feladatainak teljesítése körében jár el, eljárására a III. fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

39/B. §[8] (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése érdekében az alapvető jogok biztosa a Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti fogvatartási helyen (a továbbiakban: fogvatartási hely) szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot – a 18. § (1)–(7) bekezdésére tekintet nélkül – beadvány és felmerült visszásság hiányában is rendszeresen vizsgálja.

---

1 Beiktatta: 2014. évi CIX. törvény 46. §. Hatályos: 2015. II. 1-től.
2 Módosította: 2025. évi CXXVIII. törvény 19. § c).
3 Módosította: 2020. évi XIX. törvény 62. § b), 2025. évi CXXVIII. törvény 19. § d).
4 Módosította: 2016. évi CXXI. törvény 69. § (2).
5 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
8 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

(2) Az alapvető jogok biztosa a 21. § (1) bekezdésében foglaltak mellett a vizsgálata során adatokat, felvilágosítást és iratmásolatokat kérhet a vizsgált hatóságtól a fogvatartási helyek számáról és földrajzi helyéről, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számáról, a velük való bánásmódról és fogva tartásuk körülményeiről.

(3) A helyszíni ellenőrzés során az alapvető jogok biztosa

a) a fogvatartási helyekre és a vizsgált hatóság egyéb helyiségeibe korlátozás nélkül beléphet,

b) a fogvatartási helyek számára és földrajzi helyére, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számára, a velük való bánásmódra és fogva tartásuk körülményeire vonatkozó összes iratba korlátozás nélkül betekinthet, azokról kivonatot és másolatot készíthet,

c)[1] a vizsgált hatóság munkatársát és a szabadságától megfosztott személyt is beleértve bármely ott tartózkodó személyt meghallgathat.

d)[2]

(4) A (3) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti meghallgatáson az alapvető jogok biztosán és a meghallgatott személyen kívül más csak akkor vehet részt, ha a részvételéhez az alapvető jogok biztosa hozzájárult.

39/C. §[3] A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítéséről az alapvető jogok biztosa évente átfogó jelentést készít, amelyet a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

39/D. §[4] (1) A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítése körében az alapvető jogok biztosa személyesen és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat. A 21., 22. és a 26. §, valamint a 27. § (1) bekezdése és a 39/B. § szerinti jogosultságok az alapvető jogok biztosának a felhatalmazása alapján eljáró munkatársait is megilletik, illetve a 25. § szerinti együttműködési kötelezettség velük szemben is fennáll.

(2)[5]

(3)[6] Az alapvető jogok biztosának a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére legalább tizenegy munkatársát fel kell hatalmaznia. A felhatalmazott munkatársak a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot érintő szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szakértők lehetnek. A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésében való közreműködésre az alapvető jogok biztosa eseti vagy állandó jelleggel más szakértőket is felhatalmazhat.

(4)[7] A nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársak között kell lennie legalább egy, a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettes biztos által javasolt személynek, és legalább két-két jogász, orvos, illetve pszichológus végzettségű személynek. A felhatalmazott munkatársak között az egyik nem képviselőinek a száma legfeljebb eggyel haladhatja meg a másik nem képviselőinek számát.

39/E. §[8] Az alapvető jogok biztosa részére és a nemzeti megelőző mechanizmus feladatainak teljesítésére általa felhatalmazott munkatársa részére történő információközlés miatt senkit sem érhet hátrány.

III/B. Fejezet[9]

1 A 2013. évi CCXXIII. törvény 9. § (2) szerint módosított szöveggel lép hatályba.
2 Nem lép hatályba a 2013. évi CCXXIII. törvény 9. § (1) alapján.
3 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 2023. évi CIX. törvény 40. § a). Hatálytalan: 2024. III. 1-től.
6 Megállapította: 2020. évi XIX. törvény 59. §. Hatályos: 2020. IV. 11-től.
7 Megállapította: 2020. évi XIX. törvény 59. §. Hatályos: 2020. IV. 11-től.
8 Beiktatta: 2011. évi CXLIII. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.
9 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.

A rendőrségi panaszok vizsgálata [1]

39/F. § [2] A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. szóló törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján előterjesztett panasz (a továbbiakban: rendőrségi panasz) vizsgálata során az alapvető jogok biztosa eljárására a III. Fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

39/G. § [3] (1) Az alapvető jogok biztosa a rendőrségi panasz vizsgálata során személyesen és a rendőrségi panasz vizsgálatára felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat.

(2) A 22. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti meghallgatáson az alapvető jogok biztosán és a meghallgatott személyen kívül más csak akkor vehet részt, ha a részvételéhez az alapvető jogok biztosa hozzájárult.

(3) [4]

(4) Az alapvető jogok biztosának a rendőrségi panasz vizsgálatára felhatalmazott munkatársa az adott panasz kivizsgálásában, illetve az azzal összefüggő jelentés előkészítésében nem vehet részt, ha az ügy elintézéséből a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvény rendelkezései szerint ki lenne zárva.

39/H. § [5] (1) [6] Az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti rendőrségi panaszokról felvilágosítást kérhet, és amennyiben eljárásának feltételei fennállnak, erről a panaszost, illetve az eljáró rendőri szervet értesíti. A panaszos az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kérheti, hogy rendőrségi panaszát az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve az idegenrendészeti szerv főigazgatója az alapvető jogok biztosa által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. Az eljáró rendőri szerv az alapvető jogok biztosától kapott értesítés kézhezvételekor köteles az eljárását felfüggeszteni.

(2) [7] Amennyiben a panaszos az (1) bekezdés szerint határidőben kéri, hogy rendőrségi panaszát az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve az idegenrendészeti szerv főigazgatója az alapvető jogok biztosa által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el, a rendőri szerv köteles a rendőrségi panaszt az alapvető jogok biztosához áttenni. Amennyiben az alapvető jogok biztosa az eljáró rendőri szervet arról értesíti, hogy a határidő eredménytelenül eltelt, a rendőri szerv köteles az eljárását folytatni.

(3) [8] Az Rtv. 92. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti rendőrségi panaszokról – az alapvető jogok biztosa által meghatározott adattartalommal – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve az idegenrendészeti szerv főigazgatója havonta tájékoztatást küld az alapvető jogok biztosa számára.

39/I. § [9] Az alapvető jogok biztosához az Rtv. 92. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti rendőrségi panaszt a rendőri intézkedés időpontjától számított egy éven belül lehet előterjeszteni.

39/J. § [10] (1) Az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti rendőrségi panaszt, illetve a 39/H. § (2) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához áttett rendőrségi panaszt jelentés készítése nélkül elutasítja, ha

a) az elkésett,

b) nyilvánvalóan alaptalan, és annak alapján vizsgálat indítása nem indokolt,

---

1 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
2 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
3 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
4 Hatályon kívül helyezte: 2023. évi CIX. törvény 40. § b). Hatálytalan: 2024. III. 1-től.
5 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
6 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § b).
7 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § c).
8 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § d).
9 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
10 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.

c) ismételten előterjesztett, és érdemben új tényt, adatot nem tartalmaz, vagy

d) a rendőrségi panasz előterjesztője kérte, hogy kilétét ne fedjék fel, és anélkül a vizsgálat nem folytatható le.

(2) Az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

(3) Ha a vizsgálat nem tár fel alapjogi visszásságot vagy nem érint alapjogi szempontból lényeges kérdést, az alapvető jogok biztosa a rendőrségi panaszt jelentés készítésének mellőzésével is elutasíthatja.

(4)[1] Az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

39/K. §[2] (1)[3] Az alapvető jogok biztosának a 39/J. § szerinti jelentésére figyelemmel az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, valamint az idegenrendészeti szerv főigazgatója a rendőrségi panaszról harmincöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Az ügyintézési határidő az alapvető jogok biztosa jelentésének kézhezvételét követő napon kezdődik.

(2)[4] Ha az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, valamint az idegenrendészeti szerv főigazgatója határozatban eltér az alapvető jogok biztosa jelentésétől, ezt köteles megindokolni.

(3)[5] Az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, valamint az idegenrendészeti szerv főigazgatója az (1) és (2) bekezdés szerinti határozatának felülvizsgálata iránt indult perben az alapvető jogok biztosa beavatkozóként részt vehet.

39/L. §[6] (1)[7] Az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, valamint az idegenrendészeti szerv főigazgatója a határozatának meghozatalát követően az alapvető jogok biztosa jelentését – a személyazonosító adatoktól megfosztva – honlapján közzéteszi, kivéve, ha a közzététel ellen a panaszos rendőrségi panaszában előzetesen tiltakozott.

(2)[8] Az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, az idegenrendészeti szerv főigazgatója, valamint az intézkedést foganatosító szerv vezetője döntéseinek megküldésével tájékoztatja az alapvető jogok biztosát azokban az ügyekben, amelyekben az alapvető jogok biztosa jelentést készített, illetve utasítás kiadására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére vonatkozó javaslatot tett.

III/C. Fejezet[9]

Az Ebktv. szerinti eljárások[10]

39/M. §[11] (1) Az alapvető jogok biztosa az Ebktv.-ben meghatározott feladatainak ellátása során közigazgatási hatósági eljárás keretében jár el.

---

1 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § e).
2 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
3 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § f).
4 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § g).
5 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § h).
6 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 141. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.
7 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § i).
8 Módosította: 2026. évi XLVI. törvény 61. § j).
9 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 10. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
10 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 10. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
11 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 10. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

(2) Ha a beadvány alapján e törvény és az Ebktv. szerinti eljárás egyaránt megindítható, a beadványtevő nyilatkozata szerinti eljárást kell megindítani. Ha a beadványtevő nyilatkozata alapján az Ebktv. szerinti eljárás megindítását kéri, a beadványt az Ebktv. szerinti kérelemnek kell tekinteni.

(3) Ha a beadványtevő nem nyilatkozik, vagy mindkét eljárás megindítását kéri, az alapvető jogok biztosának – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az Ebktv. szerinti eljárást kell megindítania és erről a beadványtevőt 10 napon belül tájékoztatnia kell, a beadványt az Ebktv. szerinti kérelemnek kell tekinteni.

(4) Ha a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével összefüggő ügyben a beadványtevő nem nyilatkozik, vagy mindkét eljárás megindítását kéri, az alapvető jogok biztosa a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesének a javaslata alapján dönt, hogy az e törvény szerinti vagy az Ebktv. szerinti eljárást indokolt megindítani.

(5) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott közigazgatási döntést az alapvető jogok biztosa e törvény alapján nem vizsgálhatja.

(6) Az e törvény alapján folytatott eljárás nem zárja ki, hogy annak lezárását követően ugyanabban az ügyben az alapvető jogok biztosa kérelemre vagy hivatalból az Ebktv.-ben meghatározottak szerint eljárjon.

(7) Az Ebktv.-ben az alapvető jogok biztosa számára meghatározott feladatok ellátását a Hivatal erre kijelölt elkülönült szervezeti egysége végzi.

(8) A (7) bekezdés szerinti elkülönült szervezeti egység a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak érvényesülésével összefüggő ügyekben az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettesével, a rendőri intézkedéssel, annak elmulasztásával, kényszerítő eszköz alkalmazásával és rendőrségi panaszokkal összefüggő ügyekben a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjével együttműködik.

(9) Az alapvető jogok biztosa az Ebktv.-ben meghatározott feladatai ellátása során személyesen és erre felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat.

III/D. Fejezet [1]

Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései a fogyatékosságügyi egyezmény szerinti független mechanizmus keretében [2]

39/N. § [3] Ha az alapvető jogok biztosa a Fogyatékosságügyi Egyezmény szerinti független mechanizmus (a továbbiakban: fogyatékosságügyi független mechanizmus) feladatainak teljesítése körében jár el, eljárására a III. Fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

39/O. § [4] (1) Az alapvető jogok biztosa feladatainak teljesítése érdekében rendszeresen vizsgálja – a 18. § (1)–(7) bekezdésére tekintet nélkül, beadvány és felmerült visszásság hiányában is – a fogyatékossággal élők jogainak a Fogyatékosságügyi Egyezménynek való megfelelés szerinti érvényesülését.

(2) Az alapvető jogok biztosa a 18. § (4) bekezdésében meghatározottakon túlmenően természetes személy alapvető jogával kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytat, ha a fogyatékossággal élő személy nem képes jogai védelmében fellépni vagy beadvány benyújtása aránytalan nehézséget jelentene számára.

(3) Az alapvető jogok biztosa jogosult kezelni eljárása keretében a fogyatékossággal élő személynek a vizsgálat szempontjából releváns egészségügyi adatait.

---

1 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

(4) Az alapvető jogok biztosa vizsgálata keretében betekinthet a fogyatékossággal élő személyt e minőségében érintő bírósági eljárás irataiba, a szakértői véleményekbe, valamint azokról másolatot kérhet.

(5) Az alapvető jogok biztosa:

a) véleményezi a fogyatékosságügyet érintő jogszabályok tervezeteit, javaslatokat fogalmaz meg a fogyatékosságügyet érintő jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök megalkotására, módosítására,

b) részt vesz a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtését célzó Országos Fogyatékosságügyi Program (a továbbiakban: Program), valamint az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervek előkészítésében, ennek körében az előkészítést segítő javaslatokat fogalmaz meg, továbbá véleményezi a Program, valamint az Intézkedési Tervek tervezeteit,

c) figyelemmel kíséri a Program végrehajtását, ennek körében véleményezi a Program, illetve az ahhoz kapcsolódó Intézkedési Tervek végrehajtásáról szóló beszámolókat,

d) véleményezi a Fogyatékosságügyi Egyezmény végrehajtásáról szóló jelentést,

e) javaslatokat, ajánlásokat tesz a Kormány tagjai számára a fogyatékos személyeket érintő kormányzati döntésekre, programokra, közreműködik azok előkészítésében,

f) együttműködik az Országos Fogyatékosságügyi Tanáccsal a fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatainak ellátása során.

(6) Az alapvető jogok biztosa a fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatainak teljesítéséről évente átfogó jelentést készít, amelyet a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

39/P. §[1] (1) Az alapvető jogok biztosa a 39/O. § (5) és (6) bekezdés szerinti feladatainak ellátását a fogyatékossággal élő személyek jogait érintően kiemelkedő elméleti tudással vagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező szaktekintélyekből, illetve a fogyatékossággal élőket képviselő szervezetek delegáltjaiból álló, a civil társadalmat reprezentáló Fogyatékosságügyi Tanácsadó Testület (a továbbiakban: Tanácsadó Testület) segíti.

(2) A Tanácsadó Testület munkájában nem vehet részt az, aki az adott időpontban vagy az azt megelőző két évben országgyűlési képviselő, a Kormány tagja, államtitkár, illetve párt alkalmazottja vagy tisztségviselője volt.

(3) A Tanácsadó Testület tagjai tevékenységükért tiszteletdíjban nem részesülnek. A tagok a Tanácsadó Testületben való részvételük kapcsán felmerült igazolt költségeik – ideértve a személyi segítő, a jelnyelvi tolmács, a kommunikációs segítő, a valós idejű feliratozó alkalmazásával kapcsolatos költségeket is – megtérítését kérhetik.

(4) A Tanácsadó Testület működésének költségeit – ide nem értve a tagok delegálásával kapcsolatos költségeket –, valamint a delegált tagok költségtérítését az alapvető jogok biztosa a Hivatal költségvetéséből biztosítja.

(5) A Tanácsadó Testület ülései nem nyilvánosak, azokon az alapvető jogok biztosa, a Tanácsadó Testület tagjai, a meghívottak, és szükség szerint személyi segítő, jelnyelvi tolmács, kommunikációs segítő, valós idejű feliratozó vehetnek részt.

(6) A Tanácsadó Testület tagjai jogosultak megismerni véleményük kialakítása érdekében a fogyatékosságügyet érintő jogszabályok tervezeteit, valamint – a feladatuk ellátásához szükséges mértékben – az alapvető jogok biztosa a kezelésében levő iratokba betekintést enged számukra. A Tanácsadó Testület tagjai a személyes adatokat egyedi azonosításra alkalmatlan formában ismerhetik meg.

(7) A Tanácsadó Testület ügyrendjét, üléseinek meghívóját és a napirendi javaslatot, valamint a meghozott állásfoglalások összefoglalóját a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

(8) A Tanácsadó Testület létrehozására és működésére vonatkozó további szabályokat az alapvető jogok biztosa normatív utasításban határozza meg.[2]

---

1 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

2 Lásd: 3/2023. (X. 5.) AJB utasítás.

39/Q. §[1] (1) A fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatainak ellátását a Hivatal elkülönült szervezeti egysége végzi. Az elkülönült szervezeti egység gondoskodik a Tanácsadó Testülettel kapcsolatos titkársági teendők ellátásáról is.

(2) A fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatai körében az alapvető jogok biztosa személyesen és az e feladat teljesítésére általa felhatalmazott munkatársai útján is eljárhat.

(3) Az alapvető jogok biztosának a fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatai teljesítésére a fogyatékosságügyi szakterületen kiemelkedő elméleti tudással vagy szakmai gyakorlattal rendelkező, legalább tizenegy munkatársát fel kell hatalmaznia.

(4) A fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatainak teljesítésében való közreműködésre az alapvető jogok biztosa eseti vagy állandó jelleggel más szakértőket is felhatalmazhat.

(5) A 21. §, a 22. §, a 26. §, a 27. § (1) bekezdése, a 39/B. §, a 39/O. § (3)–(5) bekezdése szerinti jogosultságok az alapvető jogok biztosának a (3) bekezdés szerinti felhatalmazása alapján eljáró munkatársait is megilletik, illetve a 25. § szerinti együttműködési kötelezettség velük szemben is fennáll.

(6)[2]

(7) Az alapvető jogok biztosa, valamint a fogyatékosságügyi független mechanizmus feladatainak teljesítésére felhatalmazott munkatársa részére történő információközlés miatt senkit sem érhet hátrány.

IV. Fejezet

Az alapvető jogok biztosának éves beszámolója

40. § (1) Az alapvető jogok biztosa az éves beszámolót a tárgyévet követő év március 31-ig terjeszti az Országgyűlés elé.

(2) Az alapvető jogok biztosa az éves beszámolóban

a)[3] tájékoztat az alapjogvédelmi tevékenységéről, külön fejezetekben bemutatva az 1. § (2) és (3) bekezdésében, a 2. § (6) bekezdésében és a III/B. Fejezetben meghatározottak szerinti, valamint a közérdekű bejelentések vizsgálatával kapcsolatos tevékenységét is,

b) tájékoztat az általa tett kezdeményezések, ajánlások fogadtatásáról és eredményéről, valamint

c) az alapvető jogokkal kapcsolatos jogsértésekről készült statisztikai kimutatás alapján értékeli az alapvető jogok helyzetét.

(3) Az Országgyűlés a beszámolót benyújtásának évében megtárgyalja.

(4) Az alapvető jogok biztosának a beszámolóját az országgyűlési határozathozatalt követően a Hivatal honlapján közzé kell tenni.

V. Fejezet

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala

41. § (1) Az alapvető jogok biztosának a feladatával kapcsolatos ügyvitel és előkészítés teendőit a Hivatal látja el.

---

1 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 128. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2023. évi CIX. törvény 40. § c). Hatálytalan: 2024. III. 1-től.
3 Megállapította: 2019. évi CIX. törvény 142. §. Hatályos: 2020. II. 27-től.

(2)[1] A Hivatalt az alapvető jogok biztosa irányítja és vezeti. A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselőkre és munkavállalókra nézve a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2a)[2] A Hivatal álláshelyeire a Küt. 5. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

(3) A Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát az alapvető jogok biztosa normatív utasításban állapítja meg.

(3a)[3] A rendőri intézkedéssel, annak elmulasztásával, kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő beadványok és a rendőrségi panaszok vizsgálatát a Hivatal elkülönült szervezeti egysége végzi.

(4)[4] A Hivatal a központi költségvetés szerkezetében önálló fejezet, a fejezetet irányító szerv vezetőjének jogosítványait az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(5)[5] Az alapvető jogok biztosa a kiadmányozási jogot a Szervezeti és Működési Szabályzatban a helyettesekre, intézkedést nem tartalmazó irat esetén a főtitkárra vagy a Hivatal vezetői álláshelyen foglalkoztatott köztisztviselőjére átruházhatja.

42. § (1) A főtitkár felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(1a)[6] A főtitkár az alapvető jogok biztosa vezetése alatt a Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott feladatokat látja el.

(2)[7] A főtitkár a Kit. szerinti közigazgatási államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és közigazgatási államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2a)[8] A főtitkár munkáját főtitkárhelyettes segíti. A főtitkárhelyettes a Kit. szerinti helyettes államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és helyettes államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben tizenöt munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2b)[9] A 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(2c)[10] A 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a Kit. szerinti közigazgatási államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és közigazgatási államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2d)[11] Tevékenysége során a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a „rendészeti főigazgató” címet viseli.

(2e)[12] A 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjének munkáját főigazgató-helyettes segíti. A főigazgató-helyettes a Kit. szerinti helyettes államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és helyettes államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben tizenöt munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2f)[13] A 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

---

1 Megállapította: 2020. évi CLXV. törvény 36. § (1). Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi XIX. törvény 60. §. Hatályos: 2020. IV. 11-től.
3 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 143. §. Módosította: 2020. évi CXXVII. törvény 14. § b).
4 Megállapította: 2020. évi CLXV. törvény 36. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
5 Módosította: 2020. évi XIX. törvény 62. § d).
6 Beiktatta: 2020. évi CLXV. törvény 37. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
7 Megállapította: 2020. évi XIX. törvény 61. § (1). Hatályos: 2020. IV. 11-től.
8 Megállapította: 2020. évi XIX. törvény 61. § (1). Hatályos: 2020. IV. 11-től.
9 Beiktatta: 2019. évi CIX. törvény 144. § (1). Módosította: 2020. évi CXXVII. törvény 14. § c).
10 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.
11 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.
12 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.
13 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

(2g)[1] A 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a Kit. szerinti közigazgatási államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és közigazgatási államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2h)[2] Tevékenysége során a 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője az „egyenlő bánásmódért felelős főigazgató” címet viseli.

(2i)[3] A 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjének munkáját főigazgató-helyettes segíti. A főigazgató-helyettes a Kit. szerinti helyettes államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és helyettes államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben tizenöt munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2j)[4] A 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője felett a munkáltatói jogokat az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(2k)[5] A 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a Kit. szerinti közigazgatási államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és közigazgatási államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben húsz munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(2l)[6] Tevékenysége során a 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője a „fogyatékosságügyi feladatok ellátásáért felelős főigazgató” címet viseli.

(2m)[7] A 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetőjének munkáját főigazgató-helyettes segíti. A főigazgató-helyettes a Kit. szerinti helyettes államtitkári illetménysáv felső határának megfelelő összegű illetményre és helyettes államtitkári juttatásokra jogosult, valamint minden naptári évben tizenöt munkanap vezetői pótszabadságot jogosult igénybe venni.

(3)[8] A Hivatalban foglalkoztatott köztisztviselő felett – a (3a)–(3d) bekezdésben foglalt kinevezési és felmentési jog kivételével − az alapvető jogok biztosa gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(3a)[9] A (4) bekezdés szerint foglalkoztatott köztisztviselőt az alapvető jogok biztosának helyettese nevezi ki és menti fel.

(3b)[10] A 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselőt – az alapvető jogok biztosának egyetértésével – a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője nevezi ki és menti fel.

(3c)[11] A 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselőt – az alapvető jogok biztosának egyetértésével – a 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője nevezi ki és menti fel.

(3d)[12] A 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott köztisztviselőt – az alapvető jogok biztosának egyetértésével – a 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője nevezi ki és menti fel.

---

1 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.
2 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.
5 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.
6 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.
7 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.
8 Megállapította: 2020. évi CXXVII. törvény 11. § (2). Módosította: 2022. évi L. törvény 130. §.
9 Megállapította: 2020. évi CXXVII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
10 Megállapította: 2020. évi CXXVII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
11 Megállapította: 2020. évi CXXVII. törvény 11. § (2). Hatályos: 2021. I. 1-től.
12 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.

(3e)[1] A Hivatalban foglalkoztatott munkavállalóra a (3) bekezdésben, a (4) bekezdés szerint foglalkoztatott munkavállalóra a (3a) bekezdésben, a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott munkavállalóra a (3b) bekezdésben, a 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott munkavállalóra a (3c) bekezdésben, a 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egységnél foglalkoztatott munkavállalóra a (3d) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy kinevezés alatt a munkaszerződés megkötését, felmentés alatt a munkaviszony megszüntetését kell érteni.

(3f)[2] A biztoshelyettes, a 41. § (3a) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője, a 39/M. § (7) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője és a 39/Q. § (1) bekezdése szerinti elkülönült szervezeti egység vezetője akadályoztatása esetén, vagy ha e tisztség, illetve álláshely nincs betöltve, a (3a)–(3d) bekezdés szerinti kinevezési és felmentési jogot, valamint a (3e) bekezdés szerinti munkáltatói jogot az alapvető jogok biztosa gyakorolja.

(3g)[3] A Hivatal törekszik a nők, az etnikai, kisebbségi és hátrányos helyzetű csoportok megjelenítésére a Hivatal személyi állományában.

(4)[4] A Szervezeti és Működési Szabályzatban meg kell határozni azon köztisztviselők és munkavállalók létszámkeretét, akik az alapvető jogok biztosa helyettesének irányítása alá tartoznak.

VI. Fejezet

Záró rendelkezések

13. Felhatalmazó rendelkezések

43. § (1)[5] Felhatalmazást kap a honvédelemért felelős miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a Magyar Honvédség és a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

(2) Felhatalmazást kap a rendvédelmi szerv irányításáért felelős miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a rendvédelmi szerv működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.[6]

(3)[7] Felhatalmazást kap a Nemzeti Adó- és Vámhivatalt irányító miniszter, hogy az alapvető jogok biztosának a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámhatósági feladatokat ellátó szervei, valamint bűnügyi főigazgatósága és annak alsó- és középfokú szervei működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

(4)[8] Felhatalmazást kap a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter és a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért felelős miniszter, hogy az általa irányított polgári nemzetbiztonsági szolgálat vonatkozásában az alapvető jogok biztosának a polgári nemzetbiztonsági szolgálat működésére szolgáló területre való belépésének, tartózkodásának és kilépésének a rendjét rendeletben határozza meg.

14. Hatályba léptető rendelkezés

---

1 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.
2 Megállapította: 2022. évi L. törvény 129. § (3). Hatályos: 2023. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2022. évi L. törvény 129. § (4). Hatályos: 2023. I. 1-től.
4 Módosította: 2020. évi XIX. törvény 62. § e).
5 Módosította: 2011. évi CLXXI. törvény 5. § (2).
6 Lásd: 62/2012. (XII. 11.) BM rendelet, 18/2018. (XII. 15.) HM rendelet, 19/2023. (VIII. 7.) MK rendelet.
7 Módosította: 2015. évi CXCI. törvény 53. § b).
8 Beiktatta: 2024. évi LXXII. törvény 40. §. Hatályos: 2025. III. 1-től.

44. § Ez a törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

15. Átmeneti rendelkezések

45. § (1) Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosának és a jövő nemzedékek országgyűlési biztosának jogutódja az alapvető jogok biztosa.

(2) E törvény nem érinti a hatálybalépésekor hivatalban lévő állampolgári jogok országgyűlési biztosának megbízatását azzal, hogy

a) tisztségének elnevezése alapvető jogok biztosa,

b) megbízatására a 8. §-ban, a 9. §-ban, a 11–16. §-ban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell, és

c) megbízatásának megszűnése után alapvető jogok biztosának egyszer választható meg.

(3) A hivatalban lévő nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó helyettese; a hivatalban lévő jövő nemzedékek országgyűlési biztosa e törvény hatálybalépésétől az alapvető jogok biztosának a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó helyettese; megbízatásukra e törvénynek az alapvető jogok biztosának helyettesére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy

a) megbízatásuk megszűnésére a 17. § (1) bekezdés *b)–g)* pontja alapján vagy az alapvető jogok biztosa megbízatásának megszűnésével kerülhet sor, és

b) megbízatásuk megszűnése után az alapvető jogok biztosa helyettesének egyszer választhatók meg.

(4) A Hivatal az Országgyűlési Biztos Hivatalának jogutódja.

(5) [1]

(6) [2]

45/A. § [3] E törvénynek az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXI. törvénnyel megállapított 34/A. §-át a 2013. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

45/B. § [4] Ha az alapvető jogok biztosa az elektronikus ügyintézést az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 108. § (2) bekezdése szerint 2018. január 1-jét megelőzően nem vállalta, 2017. december 31-ig az elektronikus kapcsolattartás tekintetében e törvény 2016. december 31-én hatályos 39. § (2) bekezdését és 27. § (4) bekezdését kell alkalmazni.

45/C. § [5] (1) A Független Rendészeti Panasztestület 2020. február 27-én megszűnik, feladat- és hatáskörét az alapvető jogok biztosa látja el.

(2) A Független Rendészeti Panasztestület működése során keletkezett teljes irattári anyagot a Hivatal irattárában kell elhelyezni. A Független Rendészeti Panasztestület által kezelt adatok kezelésére az alapvető jogok biztosa jogosult.

45/D. § [6] (1) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalába való beolvadással 2021. január 1-jén megszűnik, általános jogutódja az alapvető jogok biztosa. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság köztisztviselői és munkavállalói esetében alkalmazni kell a Küt. munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásra vonatkozó szabályait.

(2) Az Egyenlő Bánásmód Hatóság által kezelt adatok kezelésére az alapvető jogok biztosa jogosult.

(3) Az Ebktv. hatálya alá tartozó hatósági ügyekben, a 2021. január 1-jén folyamatban lévő eljárásokat 2021. január 31-éig fel kell függeszteni.

---

1 Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CLXV. törvény 38. §. Hatálytalan: 2021. I. 1-től.
2 Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CIX. törvény 146. § b). Hatálytalan: 2020. II. 27-től.
3 Beiktatta: 2012. évi CCXI. törvény 72. § (2). Hatályos: 2013. I. 1-től.
4 Beiktatta: 2016. évi CXXI. törvény 69. § (1). Hatályos: 2017. I. 1-től.
5 Megállapította: 2022. évi XVIII. törvény 19. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.
6 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 12. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

(4) Az Ebktv. alapján hozott döntések ellen indított, 2021. január 1-jén folyamatban lévő közigazgatási pereket 2021. január 31-éig fel kell függeszteni.

45/E. §[1] E törvénynek az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvénnyel megállapított 45/C. § (2) bekezdése hatálybalépését követően a 45/C. § (2) bekezdése szerinti irattári anyag további őrzéséhez, kezeléséhez és selejtezéséhez szükséges költségek biztosításáról a Hivatal gondoskodik.

45/F. §[2] (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese az e törvénynek az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvénnyel megállapított 9. § (1) bekezdése alkalmazásával – a vagyonnyilatkozat-tétel napján fennálló állapot szerint – 2022. augusztus 5-ig tesz vagyonnyilatkozatot.

(2) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvény hatálybalépése napján a Hivatal főtitkáránál lévő, az alapvető jogok biztosával, illetve helyettesével közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, gyermekeinek vagyonnyilatkozatát a Hivatal főtitkára 2023. augusztus 1. napjáig őrzi.

(3) Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2022. évi XVIII. törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulásakor hatályos szabályokat kell alkalmazni.

45/G. §[3] (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvénnyel megállapított rendelkezéseknek megfelelően, az Európai Bizottság kérésére egyes törvényeknek a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében szükséges módosításáról szóló 2022. évi LVI. törvénnyel megállapított tartalommal és formában először – 2022. november 1. napján fennálló állapot szerint − 2023. január 31-ig tesz vagyonnyilatkozatot, amelyhez csatolja a vele közös háztartásban élő családtagjának vagyonnyilatkozatát is.

(2) Az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzésével összefüggő egyes, vagyonnyilatkozattal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2022. évi XXXI. törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulása napján hatályos szabályokat kell alkalmazni.

45/H. §[4] (1) Az alapvető jogok biztosa és helyettese az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XVIII. törvény által megállapított tartalommal és formában először – 2026. december 31. napján fennálló állapot szerint − 2027. január 31-ig tesz vagyonnyilatkozatot, amelyhez csatolja a vele közös háztartásban élő − a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti − hozzátartozója vagyonnyilatkozatát is.

(2) Az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XVIII. törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárásokban az eljárás megindulása napján hatályos szabályokat kell alkalmazni.

16. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

46. §[5] A 2. § (3) bekezdése az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *g)* pontja alapján sarkalatosnak minősül.

---

1 Beiktatta: 2022. évi XVIII. törvény 20. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.
2 Beiktatta: 2022. évi XVIII. törvény 21. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.
3 Megállapította: 2022. évi LVI. törvény 5. §. Hatályos: 2022. XII. 15-től.
4 Beiktatta: 2026. évi XVIII. törvény 24. §. Hatályos: 2026. VIII. 26-tól.
5 Megállapította: 2013. évi CCXXIII. törvény 8. §. Hatályos: 2013. XII. 19-től.

16/A. [1] Az Európai Unió jogának való megfelelés

46/A. § [2] Ez a törvény
a) az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról és a 86/613/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. július 7-i 2010/41/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek,
b) a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvnek,
c) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról szóló, 2004. december 13-i 2004/113/EK tanácsi irányelvnek, és
d) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK tanácsi irányelvnek,
e) [3] az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló, 2019. október 23-i (EU) 2019/1937 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek
való megfelelést szolgálja.

17. Módosító rendelkezések

47. § [4]
48. § (1)–(3) [5]
(4) [6]
(5)–(16) [7]

18. Hatályon kívül helyező rendelkezések

49–50. § [8]

---

1 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 13. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
2 Beiktatta: 2020. évi CXXVII. törvény 13. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.
3 Beiktatta: 2023. évi XXV. törvény 69. §. Hatályos: 2023. VII. 24-től.
4 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.
5 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.
6 Nem lép hatályba a 2011. évi CCI. törvény 410. § (2) alapján.
7 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.
8 Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

TARTALOMJEGYZÉK

2011. évi CXI. törvény ---- 1
az alapvető jogok biztosáról ---- 1
I. Fejezet ---- 1
Általános rendelkezések ---- 1
1. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek feladat- és hatásköre ---- 1
II. Fejezet ---- 3
Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek megbízatása ---- 3
2. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek megválasztása ---- 3
3. Összeférhetetlenség ---- 5
4. Vagyonnyilatkozat ---- 5
5. Az alapvető jogok biztosának és helyetteseinek jogállása és javadalmazása ---- 6
6. Mentelmi jog ---- 6
7. Az alapvető jogok biztosának helyettesítése ---- 6
8. Az alapvető jogok biztosa és helyettesei megbízatásának megszűnése ---- 7
III. Fejezet ---- 9
Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései ---- 9
9. Az alapvető jogok biztosának eljárása ---- 9
10. Az alapvető jogok biztosának vizsgálata ---- 11
11. Az alapvető jogok biztosának intézkedései ---- 16
11/A. A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvénnyel összefüggő feladatok ---- 18
11/B. A nemzetbiztonsági ellenőrzés és az egyszerűsített nemzetbiztonsági ellenőrzés felülvizsgálati eljárásának vizsgálata ---- 18
12. Kivételes vizsgálat ---- 19
III/A. Fejezet ---- 19
Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései a nemzeti megelőző mechanizmus keretében ---- 19
III/B. Fejezet ---- 20
A rendőrségi panaszok vizsgálata ---- 21
III/C. Fejezet ---- 22
Az Ebktv. szerinti eljárások ---- 22
III/D. Fejezet ---- 23
Az alapvető jogok biztosának eljárása és intézkedései a fogyatékosságügyi egyezmény szerinti független mechanizmus keretében ---- 23
IV. Fejezet ---- 25
Az alapvető jogok biztosának éves beszámolója ---- 25
V. Fejezet ---- 25

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala 25
VI. Fejezet 28
Záró rendelkezések 28
13. Felhatalmazó rendelkezések 28
14. Hatályba léptető rendelkezés 28
15. Átmeneti rendelkezések 29
16. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés 30
16/A. Az Európai Unió jogának való megfelelés 31
17. Módosító rendelkezések 31
18. Hatályon kívül helyező rendelkezések 31